

Vergaderjaar 2009–2010

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 360

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKWALITEIT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 oktober 2009

In deze brief informeer ik u over de uitkomst van de informele bijeenkomst van EU-landbouwministers van 5 oktober 2009. De bijeenkomst was gewijd aan de situatie in de zuivelsector.

Commissaris Fischer Boel heeft het overleg ingeleid met een overzicht van de stand van zaken op de zuivelmarkt. Zij wees erop dat er de afgelopen maanden diverse maatregelen zijn genomen om te zorgen voor een bodem in de markt. Dat is goed gelukt. Door inzet van het bestaande marktinstrumentarium zijn de dalende prijzen tot stilstand gebracht en is de weg omhoog weer ingeslagen. Als voorbeeld van de snelle omslag in de markt noemde Commissaris Fischer Boel o.a. de stijging van de spotmarktprijs voor melk in Nederland met 50% sinds juli 2009. De verbeterde marktomstandigheden komen echter ook op andere manieren tot uiting. Zo wordt er al geen boter meer ter interventie aangeboden omdat de botermarkt sterk is aangetrokken en stijgen de melkpoederprijzen ook weer snel. In mijn brief met de geannoteerde agenda voor het informele EU-ministersoverleg informeerde ik u al over de snel stijgende zuivelnoteringen in Nederland (van 20% voor melkpoeder tot 53% voor weipoeder).

Commissaris Fischer Boel gaf aan dat zij in aanvulling op de eerdere voorstellen uit de Commissiemededeling van 22 juli 2009 nog deze maand verwacht enkele aanvullende wetgevingsvoorstellen te doen. Ik lichtte deze aanvullende voorstellen reeds toe in de geannoteerde agenda voor het informele EU-ministersoverleg, waarnaar ik volledigheidshalve verwijs. Het betreft de mogelijkheid voor lidstaten om de nu reeds toegestane nationale opkoop van melkquota voor herstructurering te financieren via een extra superheffing in die lidstaten en de opname van zuivel in artikel 186 van de Gemeenschappelijke Marktordening (Verordening 1234/2007). Dit artikel geeft de Commissie voor een reeks (andere) landbouwproducten de bevoegdheid om marktmaatregelen te nemen in extreme marktsituaties. Beide voorstellen worden formeel geagendeerd

voor de Landbouwrap van 19–20 oktober a.s. en kunnen op mijn instemming rekenen, zo heb ik tijdens het overleg aangegeven.

Ook heb ik met tevredenheid geconstateerd dat Commissaris Fischer Boel heeft benadrukt dat van heropening van de gemaakte afspraken in de *health check* geen sprake kan zijn. De toen afgesproken quotumgroei staat niet ter discussie.

De Commissie heeft tenslotte aangekondigd een tijdelijke *High Level Expert Group* te zullen instellen. Deze zal voorgezeten worden door de directeur-generaal landbouw van de Europese Commissie. In de *High Level Expert Group* zullen alle lidstaten zitting nemen. De expertgroep zal zich richten op de (middel)lange termijn toekomst van de zuivelsector. De groep zal de volgende onderwerpen bestuderen:

- Contractuele relaties tussen producenten en zuivelverwerkers om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen;
- Versterking van de positie van producenten(organisaties);
- De werking van het bestaande marktinstrumentarium;
- Transparantie voor consumenten, producenten en zuivelindustrie;
- Informatie over de markt en over zuivelproducten (kwaliteit, gezondheid, etikettering);
- Innovatie en onderzoek;
- Een termijnmarkt voor zuivelproducten;
- Het zuivelbeleid van andere landen (m.n. Zwitserland en VS).

De expertgroep zal op 13 oktober a.s. voor het eerst bijeenkomen en tot eind juni 2010 maandelijks vergaderen. Uiterlijk in juni 2010 levert de groep een eindadvies op en wordt zij ontbonden.

Ik heb aangegeven dat ik de situatie op de zuivelmarkt zorgelijk vind, maar dat we de crisis tegemoet moeten treden met maatregelen die toekomstperspectief hebben. Tegelijkertijd heb ik benadrukt dat we te allen tijde het Europese *level playing field* in de gaten moeten houden. De interne markt en onze mededingingsregels zijn van grote waarde en dienen te worden gerespecteerd. Verder heb ik mijn EU-collega's herinnerd aan de afspraak dat een zachte landing van de uitfasering van het systeem van de melkquotering in alle 27 lidstaten gerealiseerd moet worden. Tegen de achtergrond van het feit dat Nederland als één van de weinige lidstaten nog superheffing moet afdragen (ruim 40 miljoen euro over het afgelopen quotumjaar) hebben we de afgesproken verdere quotumverhoging immers hard nodig.

De voorstellen van de Commissie kregen een zeer brede steun binnen de informele Landbouwrap.

Tijdens de Landbouwrap van 19 en 20 oktober verwacht ik dat de Raad formeel zal besluiten tot verlenging van de interventieperiodes voor boter en magere melkpoeder. Ik verwacht dan eveneens de presentatie van de formele wetgevingsvoorstellen voor het facultatieve nationale opkoop-schema voor quota en de uitbreiding van de bevoegdheid van Commissie in tijden van sterke marktverstoring («artikel 186»).

De verhoging van de *de minimis* staatssteunrens naar 15 000 euro is een Commissiebevoegdheid. Ik verwacht dat het Commissiebesluit daartoe op korte termijn wordt genomen.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg